

PÁZMÁNY

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
1635

Minősegbiztosítási Iroda

Mi jelent a minősegbiztosítás a mindennapokban?

Gyakran halljuk a *minősegbiztosítás* szót, amely elsőre talán felesleges irodai bürokráciának tűnhet, valójában azonban az egyetem jól működő mindennapjainak a motorja. Az egyetem működése nem esetleges, egyéni szokásokon alapul, hanem tudatosan szabályozott, rendszeresen visszamért folyamatok láncolata.

Az egyetem azért működtet minősegbiztosítási rendszert, hogy a képzések, a kutatás és fejlesztés, kiegészítő tevékenységek (pl.: harmadik missziós tevékenység) magas színvonalon valósíthassa meg. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy minden egyetemi tevékenység – legyen az egy képzés elindítása, a hallgatói életút kezelése, a tudományos kutatások támogatása vagy a külföldi mobilitás megszervezése – azért történik egy meghatározott keretrendszerben, hogy a Pázmányon végzett hallgatók diplomája minőségi, értékálló és piacképes maradjon.

A minősegbiztosítás áthatja a teljes egyetemi működést és közvetlenül kapcsolódik a hallgatókhoz és az oktatókhoz: naprakész tantárgyleírásokat, minőségi oktatási módszereket, ezáltal versenyképes tudást és jobb adminisztrációs szolgáltatást eredményez.

Az Európai Keret: Mi is az az ESG?

Esetünkben az ESG az Európai Felsőoktatási Térség minősegbiztosítási sztenderdjeit és irányelveit (European Standards and Guidelines) jelenti. Az ESG standardjai rögzítik az Európai Felsőoktatási Térségben (EFT) elfogadott minősegbiztosítási gyakorlatot, irányelvei támpontokat adnak ezek alkalmazásához. Ennek köszönhető, hogy a különböző országokban (ENQA tagállamok) szerzett diplomákat kölcsönösen elismerik. Az ESG első része tartalmazza felsőoktatási intézmények (FOI) belső minőségirányításának tíz standardját és az ezekhez tartozó irányelveket (ESG 1.1-1.10). Az ESG standardjai rögzítik az Európai Felsőoktatási Térségben (EFT) elfogadott minősegbiztosítási gyakorlatot, irányelvei támpontokat adnak ezek alkalmazásához. Az ESG kiemelten kezeli a hallgatóközpontú oktatást, a programok felülvizsgálatát és a nyilvános információközlést.

A vélemények ereje: Mérések és Visszajelzések

Az egyetem Mérés, elemzés és fejlesztés eljárása alapján rendszeres felméréseket működtet annak érdekében, hogy mérje és értékelje az oktatási-képzési és oktatástámogatási

folyamatok minőségét. Az egyetem tehát nem látatlanul fejleszt, hanem rendszeresen megkérdezi a hallgatókat, oktatókat és munkatársakat (például gólyafelmérések, elégedettségi kérdőívek, munkatársi elégedettségmérés formájában). A kérdőívek és felmérések olyan adatvezérelt visszacsatolási rendszert alkotnak, amely meghatározza a képzések fejlesztési irányait, a hallgatói és munkatársi elégedettség alakulását, valamint az intézményi döntéshozatal megalapozottságát. A mérések eredményei rendszeresen megjelennek az EMBB ülésein. A fejlesztési folyamat általában a PDCA ciklusnak megfelelően a következő lépésekből áll: felmérés → elemzés → vezetői értékelés → intézkedés → visszamérés.

Néhány példa arra, amikor a visszajelzések konkrét változást hoztak:

- Doktori képzések megújulása: A Jog- és Államtudományi Doktori Iskolában a kötelező kurzusok számát, és átláthatóbb, kreditközpontú struktúrát alakítottak ki.
- Képzési újdonságok és juttatások: Új gyakornoki tantárgyak indultak, míg a munkatársi felmérések nyomán bérezési és juttatási fejlesztések valósultak meg több karon.
- A doktori iskolák kutatószobákat kaptak a Bölcsész- és Társadalomtudományi Karon.
- A középiskolai felmérések visszajelzései nyomán felülvizsgáltuk a felvételi pontszámítás rendszerét, új idegen nyelvű képzési lehetőségek indultak.

Akkreditáció: A minőség hivatalos elismerése

Ahhoz, hogy az egyetem hivatalosan is igazolni tudja a minőségi működését, rendszeres külső felülvizsgálaton kell átesnie. Ezt az intézményi akkreditációs eljárást Magyarországon a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (MAB) végzi ötévente. Ennek során felülvizsgálják az egyetemek minőségbiztosítási rendszerének működését és az ESG szempontok érvényesülését. Az akkreditáció célja az egyetemi minőségbiztosítási rendszer megfelelő működésének bizonyítása is. A MAB valamennyi tevékenységével törekszik a felsőoktatási intézmények belső minőségbiztosítási kultúrájának erősítésére, segítve ezzel a magyar felsőoktatás minőségének javítását, nemzetközi elismertségének növelését.

Az akkreditáció során a MAB 8 fős Látogató Bizottsága (amely elismert külsős oktatókból, szakemberekből és hallgatói képviselőkből áll) helyszíni látogatás és önértékelési dokumentumok alapján ellenőrzi az egyetemet. A hallgatói képviselőket a HÖÖK és a DOSZ adják.

Kiemelt figyelem a Doktori Iskolákon

A jelenlegi eljárás nemcsak az intézmény egészét, hanem a doktori képzéseket is felülvizsgálja. A Pázmány esetében ez többek között a Jog- és Államtudományi, a Hittudományi, a Történelemtudományi, a Nyelvtudományi, az Irodalomtudományi, valamint a Roska Tamás Műszaki és Természettudományi Doktori Iskolákat érinti. Az egyetem számára kiemelten fontos, hogy minden jelentős tudományterülethez magas

színvonalú doktori képzés kapcsolódjon. A doktori iskolák elsősorban az akadémiai utánpótlásnevelést, a jövő Pázmányos oktatóit és kutatóit jelentik számunkra. Kutatási tervünknek megfelelően a doktori iskolából kikerülő tudományos fokozattal rendelkező oktatók, döntően befolyásolja publikációs teljesítményünket is.

Támogató és fejlesztő szervezet

A PPKE szerveztén belül a Minőségbiztosítási Iroda az Oktatási és Tanulmányi Osztály a Rektori és Dékáni hivatalok támogatják az akkreditációs sikeres megvalósítását. Az intézményből megkérdezettek köre a felső vezetést (rektor, rektorhelyettes, gazdasági főigazgató) és a kari vezetést (dékánok, dékánhelyettesek) és a doktori iskolák vezetését (iskolavezetők, programvezetők) érinti. Emellett megkérdezik a hallgatói érdekképviselők (EHÖK, EDÖK) képviselőit is és az oktatókat, szak és tárgyfelelősöket vegyesen.

Rendszeres, transzparens döntéshozatal

Az egyetemi, kari és doktori minőségbiztosítási bizottságok egyaránt részei annak a szervezeti rendszernek, amely az intézmény egészében támogatja és fejleszti a minőségkultúrát.

Egyrészt döntés-előkészítő és kontrollfunkciót látnak el: az EMBB elfogadja vagy jóváhagyásra előterjeszti a minőségbiztosítási beszámolókat, a minőségcélokat, a felmérési terveket, a belső auditütemterveket, az eljárásrendek módosításait, valamint a stratégiai dokumentumokat és szabályzatokat érintő felülvizsgálatokat. Másrészt nemcsak jóváhagynak vagy ellenőriznek, hanem fórumot is teremtenek arra, hogy a hallgatói, oktatói és szervezeti tapasztalatok beépüljenek a döntésekbe és a fejlesztési folyamatokba.

Katolikus Identitás és Stratégiai Jövőkép

A minőségbiztosítás az egyetemen nem csupán adminisztratív célokat szolgál, hanem a katolikus egyház küldetését is támogatja. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem célja és küldetése, hogy intézményes módon biztosítsa a keresztény tanítást és értéklátást a tudományos világban. Ezt az akadémiai és intézményi szabadság keretein belül, a lelkiismeret- és vallásszabadság teljes tiszteletben tartásával teszi.

Az egyetem 2021-től 2030-ig szóló középtávú stratégiája kiemelten fókuszál a közösségépítő egyetemmé válásra, az elsődleges jelentkezők számának növelésére és a kutatások láthatóságának erősítésére. A kiemelkedő minőségű, értékalapú oktatás biztosítása is hasonló célkitűzés, ezt ebben az évben a digitális oktatási módszerek fejlesztése, mint intézményi minőségcél is elősegíti. A távlati cél, hogy öt-tíz év múlva az intézmény regionális és nemzetközi szinten is meghatározó, kiemelkedő minőségű felsőoktatási központ legyen.

Átláthatóság, mobilitás nyilvános információk

A Pázmány működésének fontos alapelve az átláthatóság. Ezt szolgálják a nyilvánosan elérhető szabályzatok, beszámolók, önértékelések és a folyamatos tájékoztatás. A transzparens működés erősíti a bizalmat, és lehetővé teszi, hogy az egyetem döntései és fejlesztési irányai minden érintett számára követhetők legyenek. A mobilitás szintén kiemelt terület: hallgatóink, oktatóink és munkatársaink számos nemzetközi programban vehetnek részt, amelyek hozzájárulnak a szakmai fejlődéshez és az egyetem nemzetközi beágyazottságához.

A kiszámíthatóságot pedig az biztosítja, hogy az egyetem stratégiai céljai, minőségfejlesztési programjai és rendszeres felülvizsgálati folyamatai egységes keretben működnek. Ez stabil alapot teremt a fejlődéshez, miközben lehetőséget ad a változó körülményekhez való alkalmazkodásra is.

Néhány akkreditációval kapcsolatos alapfogalom:

- Külső érdekelt: Munkaerőpiaci partnerek, szakmai gyakorlatot biztosító vállalkozások, illetve alumni öregdiákok.
- Belső érdekelt: Az egyetemi polgárok: hallgatók, oktatók és munkatársak
- Harmadik missziós tevékenység: Az egyetemnek az oktatáson és a kutatáson túli társadalmi szerepvállalása. Ide tartozik a tudomány társadalmi terjesztése, a kulturális szerepvállalás és a közéleti párbeszédben való aktív részvétel.
- SWOT-analízis: Olyan minőségbiztosítási módszer, amellyel az intézmény feltérképezi a saját Erősségeit (Strengths), Gyengeségeit (Weaknesses), Lehetőségeit (Opportunities) és a külső Veszélyeket (Threats).
- PDCA – Plan-Do-Check-Act ciklus P (tervezés, plan) fázissal indul, ami a jelenlegi módszer vagy problématerület kivizsgálására irányul. Amikor a fejlesztési tervről megállapodás születik, következhet a D (megvalósítás, do) fázis. Ezután jön a C (ellenőrzés, check) fázis, ahol az újonnan bevezetett megoldást kiértékeljük, hogy lássuk, elértük-e az elvárt teljesítményjavulást. Végül következik az A (cselekvés, act) fázis.
- Mikrotanúsítvány – tárgyleírást és kreditértéket is tartalmazó olyan igazolás, amely a felsőoktatási intézmény valamely kurzusának, moduljának, részismereti vagy mikroképzésének elvégzése révén megszerzett tanulási eredményt igazoló közokirat.
- Külső minőségbiztosítás – minőségbiztosítási szervezetek által végzett értékelési, minőséghitelesítési eljárás.